

CONSTANȚA

ABONAMENTELE:

In țară pe 1 an . . . . . 10 lei
 „ „ 6 luni . . . . . 6 „
 „ „ 3 „ . . . . . 4 „
 Pentru străinătate porto în plus.
 — Incep de la 1 ale fiecărui luni. —
 — Se plătesc înainte —
 Un exemplar 20 bani, vechiu 30 bani.

Director-proprietar: P. GRIGORESCU

APARE DUMINICA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

— Strada Elenă No. 3. —

ANUNCIURILE:

Pe pagina IV rîndul . . . . . 50 bani
 III . . . . . 1 leu.
 INȘERTII ȘI RECLAME
 Pe pagina III rîndul . . . . . 2 lei
 — Scrierile nefranate se refuza. —
 Manuscrisele, nu se înapoiază.

DE LA COMUNA

In Consiliul comunal al orașului s'a luat următoarele decizii:

Sedința de la 14 August

1) S'a decis ca d. inginer Cucu angajat cu elaborarea proiectului pentru aducerea apei, să facă sondajele pe socoteala d-sale. Primăria avînd a-i plăti după contract suma de lei 3000.

2) S'a aprobat asupra d-lor Șeitan și Hagi Emir Sali, loturile de magazin sub No. 28 și 29, cu prețul de 4 lei 95 bani m. p.

3) S'a decis a se vinde mai multe locuri virane ale comunei, din sus de strada Mangaliet și câte-va din interiorul orașului. — O comisie numită de consiliul comunal a estimat aceste locuri, iar licitația e ficsată pentru 11 Octombrie.

4) S'a decis a se da o diurnă de transport d-lui medic primar al comunei, lei 200, și agentului sanitar lei 80 pe timp de o luna.

Sedința de la 31 August

1) S'a decis înființarea unei bariere pe strada Mangaliet, dincolo de oborul nou.

2) A se cere autorizația d-lui ministru de Finance, spre a se plăti perceptorul o sumă ficsă în locul remisei de 6 la sută.

3) Se amână rezolvarea petiției d-lui Arsaghi pentru plata locului de la cimitir.

4) Se autorisă scaderea partidei d-lui casier comunal cu suma de lei 20, taxa abonamentului d-lui T. Dunca la casinul comunal.

5) Consiliul ia act de rezultatul inspecției casei comunale.

6) S'a acordat un credit suplimentar de 33 lei 40 b., pentru mobilier la casinul comunal.

7) S'a decis închirierea locurilor comunale după str. Marcu Aureliu, cu rezerva de a se resilia contractul ori când Comuna ar avea nevoie.

8) S'a numit o Comisiune care

să aleagă un teren pentru cartierul industrial, care va fi distribuit în 10 loturi, din care 5 a 1 hectar și 5 a 1/2 hectar.

9) S'a acordat un credit suplimentar de lei 3500 pentru mobilier la spitalul comunal.

Sedința de la 6 Septembrie

1) Asupra convenției pentru exploatarea Liniei Magaziilor prezentată de onor. Direcție a C. F. Consiliul a exprimat dorința de a se face următoarele modificări:

a) Să se stabilească ca numărul vagoanelor ce se va pune pe această linie să fie suficientă, așa ca transportul produselor în port să se poată face repede;

b) Să se suprimă formalitatea procurii prevădută de art. 6, ca nepractică și îngreuitoare pentru comercianți. Marfa să se predea direct destinatarului, iar nu prin Primarie.

c) Să se treacă în convențiune că comuna își rezerva dreptul de a pune și ea taxe de transport pe linia construită de Primarie. — Vom reveni asupra acestei chestiuni.

Sedința de la 13 Septembrie

1) Prețul pâinei.
 25 bani un kilogr. de pâine calitate I-a (franzela).

20 b. un kilogr. de pâine calitate II-a (jimbla).

15 b. un kilogr. de pâine calitate III-a. Greutatea fiecărui fiind de 1000 gr.

2) S'a însărcinat D. primar a reprezenta comuna la Curtea de Casație în recursul făcut de Direcția drumurilor de fer contra deciziei Curții de apel din Galați, dată în favoarea Comunei, pentru niște locuri după strada Carol I, pe cari Direcția le pretinde.

Cu această ocazie d-l Primar este autorisat a angaja o musică permanentă pentru oraș.

3) S'a dat autorizație administrației comunale de a cunpara în regie sau prin bună învoială 100 tone carbuni de piatră, necesari pentru iarna anu-

lui 1893—1894, de oare-ce la licitațiile publicate nu s'a prezentat amatori ca să ia această întreprindere.

4) S'a decis a se înceta cu vințarea locurilor comunale în schimbul bordeciilor deja desființate, și contra caror nu s'a cerut până astăzi locuri. — Se vor vinde locuri numai acelor cari au încă bordeciile lor și sunt trecuți în tabloul general al proprietarilor de bordeie.

Ne ustroi ultra trepidam
 (De usturime te apacă trepidul)
 Latinistul Măgură.

Hârsova 15 Septembrie 1893.

Este un an și mai bine de când d-l Ion Măgură predicatorul județului se stabilise în orașul nostru. Ne amintim că, acest tiner colivar, căuta a se pune în evidență nu ca un cuvios predicator în adevăratul sens al cuvintului ci mai mult ca un apostol al românismului. — Se știe, că atunci, când cine-va 'și ea sarcina — fie sau nu destoinic — a susține sau a desvolta o idee, un principiu oare-care, caută a arăta cauzele cari s'a opus dezvoltării sau realizării lor. Cam tot așa s'o fi gândit și d. Măgură: «toate bune, 'și-o fi dîs, 'chiar să încep predicile mele cu gădilarea fibrei patriotice și să arăt că aci românismul este persecutat, 'dar pentru a mă pune pe așa tărâm 'trebuie să-i caut sau să-i inventez pe 'agenții persecutori». Zis și făcut. — În orașul nostru fiind două tabere: una românească și alta cam turcească cam grecească și această din urmă tabără fiind mai mult protegiată de subprefectul plășei, d. Măgură se declară de *bumbașir* al taberei românești și... să te ții pînă. Nu era o înfrunire cât de mică, fie la cafenea, fie la grădina publică, fie la serbări naționale, fie chiar la cărmicioară, ca domnul Măgură să nu ture și fulgere contra subprefectului că sprijină pe streini și prigonește pe români, că de 7 ani de când stă pe scaunul de subprefect n'a făcut șosele, n'a făcut nimic. Acest escarmuș comico-național-administrativ provocat de d.

Măgură și numai de d. Măgură, prin care facea zile fripte bietului subprefect, a durat până astăzi toamnă când sosi Chiriariul eparhiei în orașul nostru.

În veciniciile legi ale naturii găsim fel de fel de metamorfoze fără ca vre-una să se poată manifesta decât la intermediul unor *stadii de timp*, cum ar dice d. Măgură. Metamorfozarea sau schimbarea bruscă a mucenicului Măgură însă întrece chiar neschimbatele legi ale naturii; ea se poate asemăna mai mult c'un Deus ex machina, căci a doua zi chiar după plecarea Chiriariului, vădit, am pe același d. Măgură transformat în slugă plecată, blajină, devotată și ascultătoare a fostului său protivnic și persecutor al românismului în Dobrogea.

Dar să explicăm cauzele:

Subprefectul, cu drept cuvînt s'a plîns Chiriariului că muoul său subaltern și a înțeles pe dos misiunea, că în loc să propovăduiască poporului ca fie-care să dea lui D-zeu ce este al lui D-zeu, iar Chesarul lui este al Chesarului, s'a apucat să se îmbrace cu odăjdii cari nu i se cad, că în loc de predică ține cuvîntări contra oamenilor stăpînirii și alte bazaconii, și atunci Chiriariul, se dice, că i-ar fi spus: «ia ascultă mă», dacă nu 'ți îndreptest purtarea să scii că te trimis la popie sau că te fac țircovnic ori defteriu la vr'o biserică, și bietul apostol al românismului și oam plost din casa subprefectului, unde Chiriariul trăsese în gîndă.

A doua zi chiar, acest improvizat patriot trecu cu arme și cu bagaje, că să nu dicom cu colivă și cu colici cu tot, în tabără inamică cu simplul grad de slugă obidientă și lingușitoare a fostului său protivnic.

Am spus, până aci, această mică dar adevărată istorioară. Domnule redactor, pentru ca publicul să poată aprecia în deplină cunoștință pe acest domnișor care a îndrăznit ca printr'o scrisoare adresată cititorilor «Gazetei Dobrogei» să se apere nu pe sine, asupra celor scrise de mine în ziarul «Constanța», ci pentru a ve insulta pe D-v. care nu erați sîtuși de puțin amestecat în

causă și în același timp să lingușească pe cei pe cari mai înainte i-a injurat.

Acum cred că mi este permis și pot cu mai multă înlesnire să discut. În partibus. câte-va puncte din răspunsul d-lui Măgură.

Când mi-am permis a lua în ze-flamea cuvintarea, ținută de d. Măgură, la Sf. Gheorghe trecut, în biserică Elenă din Constanța, prin care se lauda pe sine, am avut în vedere cele istorisite mai sus și am cuge-tat: cum se poate ca un om plecat din Hârsova, care mai întâiu a lău-dat pe unii, a injurat pe alții și vi-versa, să aibă curajul ca de la ad-vo-nul unei biserici să spună că pe unde a trecut nu numai c'a semănat dragostea și înfrățirea, dar satisfac-țut de reușita misiunii sale nu a putut părăsi orașul nostru fără a nu 'și mai arunca cu coada ochiului din stație în stație, câte o galeșe privire înapoi.

Credeam că D. Măgură, va avea atâta bun simț, că înțelegându-și si-tuațiunea, nu numai să tacă, dar să se îndrumeze pe cât se va putea pe o cale mai modestă. D-sa însă nici una nici două, 'și concepe o pana-chidă pe care o adresează cititorilor «Gazetei Dobrogei» cu o mică țidulă către redactorul Gazetei, un alt a-postol al datoriei românismului, di-cend: pentru a face să cadă morga fanfaronilor de la ziarul Constanța.

Morgă de fanfaronadă? dar aceasta caut-o la acei pe cari îi lingușești; la acei cari 'și perd noptile împre-jurul meselor verzi^{*)}; la acei cari debitează laude ce nu se potrivesc cu pozițiunea ce ocup în societate; la acei cari, când nu se pot hrăni din budgetul statului, fac pe ajutorii de crupieri prin cluburi, ne-find apți pentru alt-ceva, iar nu printre cei «de la ziarul Constanța».

Eu unul mărturisesc că nu am voit să fac vr'o aluzie malițioasă, prin prima mea scrisoare, la șosele din plasa noastră, și m'am pomenit că d. Măgură, 'și aruncă singur în ochi tot praful dintre Hârsova și Constanța, și în urmă, ca un practic și igienic, pune pe altul de bă-tătorește bine același drum — ca să nu mai rămână praf și pentru ochii altora, argumentând în mod perem-toriu, că dacă nu s'a făcut șosele în Hârsova cauza este că nu s'a fă-cut nici în celelalte plăși și să de-vedim noi contrariu, concludând scurt și coprindețor, că tot ce s'a putut face s'a făcut.

Dar ce are a face șoselele din Hârsova și predica d-tale din Con-stanta, despre care m'am ocupat eu în prima scrisoare, D-le Măgură? Intră în ceaslovul predicilor ca D-ta să te ocupi prin presă pentru ce s'a făcut și pentru ce nu s'a făcut șo-

sele? Dacă este așa, atunci, pornește prin sate și ține predici țărănilor ca să iasă la lucrul șoselelor, sau barem hirotoniștii de mari patri-oți ca cel puțin, de-o-cam-dată, să bată și ei câte-va drumuri ca cel dintre Hârsova și Constanța.

Pentru ca, în dorința de a ve-slui stăpânul, atingeți cestium pe cari nu le cunoașteți și nici că le pricepeți, să mi dați voce d-le Măgură, a vă satisface și această ultimă do-rință în privința crâmpeilor de șo-sele din celelalte plăși.

Dacă în plasa Hârsova nu s'a fă-cut nici o șosea de la 1885 și până la 1893, aceasta se datorează incu-riei fostului subprefect. Am avut sub-prefecți sau administratori, cum se numeau pe atunci, cari în timp de un an au făcut șosele. Să dau e-semble: Administratorul Nicolae Bra-toșeanu în toamna anului 1887 a construit șoseaua, năi practicabilă, de la lacul Techir-Ghiol prin Tuzla până la comuna Tatlageac pe o întindere de circa 16 kilometri: Admi-nistratorul Ionescu, tot în toamna anului 1887, a construit șoseaua de la Medgidie la Panair, rămând ne-făcută ca o distanță de 300 metri și tot neterminată se află și astă-zi pentru că succesorii sel nu s'au mai ocupat de așa fleacuri. În plasa Si-listra nouă s'a făcut șoseaua practi-cabilă de la Ostrov până deasupra Derventului pe o întindere de peste 16 kilometri, și altele. Toate aceste crimpee s'au făcut de administratori cari au avut scurtă durată în sca-nele lor, iar în plasa noastră, unde petrișul ne este la nas, unde popu-lațiunea este mai deasă și unde ne cântăți mereu c'a fost plasa cea mai bine administrată, în restimp de 7 ani n'avem nici un kilometru de șosea comună.

Cum rămâne dar cu poznașa frasă: că, dacă nu s'a făcut șosele în Hâr-sova este pentru că nu s'au făcut nici un crimpeu în celelalte plăși? Ne al somat, noi îți respondem cu fapte reale, D-le Măgură, și te rog să te cobori din înălțimea — clopot-niței, să ne mai răspunzi odată dacă crești că nu te compromiți.

Poate că de astă-dată ne vei dice: toate bune, dar am făcut școli, am făcut figurinele brazdelor și popicele din grădina publică a Hârsovei. În privința școalelor am putea răspunde cu succes că s'au construit în toate plășile și cele din Silistra nouă pot servi de model Hârsovei; în cât pri-vește figurinele, alele și popicele grădinii, aci mă dau de învins și dic: așa este évét.

Ca să dea mai multă importanță scrisorii sale, d. Măgură o impodo-bește cu câte-va frase patriotice prin cari ne terfelește pe noi și laudă pe băiatu babachi.

La asemenea frase sforaitoare noi îți respondem că: pe câtă vreme vei cânta ca din meritele, din patrio-

tismul, din memoria părinților să constitui un capital moral la acți-vul și inteligența fiilor, nu vei în-ceta de a fi lingușitor.

Kilimundrachi.

DE LA VATRA

POESII POPULARE MACEDONENE

Oh, ce-mi-n dor...

Oh, ce mi-n dor de a nostru munta
Cu padea verde, alba frunte,
Cu turmile de ot pe coaste,
Cu-a lei fantani și-a lor niveste,
Ce poartă buclile la șopot,
Cu cântecul mușat di clopot
Și picurari și gioni ficioari,
Ce 'mi vin tru minte ahâte-ori!
Păduri mușate, vrute vâliuri,
Și cunosute-a mele căliuri.
Eram ficioar cind v'am bătută,
Și amiră eram cu voi,
Sum umbra avroasă, ningă ot,
Și tora, lumea 'mi-am cherdută,
Și singur bată cărările xene
Și mi cură lacrimi pre gene:
.....
Cândă ti ved tu padea verde
Cum capla a tău de feta s'cherda
Pritu pădurile mari di foriet,
Ca va icoană dit biseriet,
Cu mușiteța lui neasposă,
Cu geana-ți lae, față arusă,
Și cad pi minduirle grele
Și noaptea pling, sfurêsc cu stêle,
Cu luna stați di sbor maratlu,
Și-mi știe plingutle maș patlu.
Ah, xene lai și xene arae,
Cind va s'mi faceți ună cale
S'astaliți și munți s'astaliți ș'amare
Și s' mergu s'mergu 'n dipartare,
Iu mu-mea 'mi plinge tu arasboit,
Și vruta'mi plinge ningă vatra,
Și cinele nafară alatră,
Că io nu va-mi mi torn năpot...

MONUMENTUL

de la Adam-Klissi

D. Gr. G. Tocilescu, directorul mu-zeului național de antichități, adre-sează ziarului *Timul* următoarea scri-soare, pe care o reproducem și noi, cari am dat știrea așa după ziare:

Domnule Redactor,

Abia astă-zi luas cunoștință de no-țița ce s'a publicat mai zilele trecute de ziarul *Lupta* rela v la monumen-tul lui Traian de la Adam-Klissi.

Autorul acelei informațiuni, cu știre sau fără știre, caută să inducă în e-roare opiniunea publică vorbind de lucruri pe care nu le-a văzut, sau, dacă le-a văzut, n'a fost în stare să le priceapă.

Nu există nici un drum «din care s'ar bănuî că tro'eul e al lui Constan-tin cel Mare, iar nu al lui Traian». Nici un «bust statuar» fie «cu cap-sau «fără cap» nu s'a decoperit; mai puțin încă vre-un «bust al lui Con-stantin cel mare» sau vre-un scut «pe care să fie sculptat capul imperatului Constantiu».

Tot așa de fantastice sunt și «cele două eciesu cu două altare» și «ca-voul unde se aprindea candela per-turii liturgice».

Gresit copiată, redă citită și prea foarte redă tălmăcită este și inscrip-țiunea dedicatorie ce s'a descoperit în vara aceasta în castrul de la Adam-Klissi și care de altminterlea nu are nici un raport cu monumental tri-umfal al lui Traian.

O discuțiune mai departe o socotesc de prisos, intru cât autorul notiței publicate își păstrează anonimul.

Ast-fel, domnule redactor, părerea că monumentul de la Adam-Klissi este înălțat de împăratul Traian, prin nume nu e știută: ea rămâne în picioare, ca un adevăr deja câștigat.

Mulțumindu-vă pentru publicarea a-cestei notițe, ve rog, domnule redac-tor, a primi sentimentele mele cele mai deosebite.

Gr. G. Tocilescu

direct. muzeului național de antichități.
20 Septembrie 1903.

INFORMAȚIUNI

Pentru d-nu Ministrul ai Culturii, Contra d-lui Ioan Măgură, predica-torul județului Constanța, s'a primit de mult la redacția noastră o de-nunțiere subscrisă de trei-spre-șapte domni comercianți români, cel mai de frunte din Hârsova, între cari trei d-nii consilieri comunali și ju-dețeni, prin care voiau a se arata d-lui ministru de Culte, că «predi-catorul Ioan Măgură, de la venirea sa aici (în Hârsova) nu și-a înde-plinit de loc misiunea, ocupându-se exclusiv numai de intrigă... că tre-cutul lui de la Tulcea ar fi cunoscut P. Sf. Episcop Partenie... că a adus o adevărată perturbație în mijlocul orașenilor Hârsovei», cerând «să fie scăpați de acest individ» etc. etc. Acest individ a fost de curând mu-tat la Constanța N'am dat curs in-formațiunei, nevoind moartea păcă-tosului.

Acum, că nici aci nu se astămpără, ci, în loc de predici, nu face—de doi ani, de când e numit, n'a ținut absolut nici o predică la vre-un sat — de cât intrigă și panflete prin ziare, pentru care iea regulat leafa de 300 lei pe lună plus casa bisericii, cum-părată de Stat cu 10.000 lei, ca lo-cuință gratis, ne permitem a atrage atențiunea d-lui ministru asupra a-cestui apostol de chiverniseală, ru-gându-l împreună cu pe E. Sa Epis-copul Dunăref de Jos, mai cu seamă, să recheme la ataul, la *Voința Bi-sericii Române*, pe acest cărian cap-chiu, ca să nu fim siliți a angaja o discuțiune puțin dogmatică și pida-lionicească cu acest tuns și nehiro-tonisit, *mitel Pavel* al Dobrogei. *Gazeta Dobrogei*, unde scrie, ca și *Constanța* au alte treburi de făcut.

Pentru a se studia sistemul de es-pleatarea pădurilor în Bucovina, d. ministru al Domeniilor a trimis în acea provincie o comisiune de silvi-cultor, compusă din d-nii Piceag, inspectorul silvici d-nii C. Orescu, I. Chihaiia și M. Băcălescu, din mai

*) Kilimundrachi nu cunoaște, de sigur, jocul «Pășarela» ce se poate întinde totă ziua și în-primăria unor mese mai puțin poetice, era să dic-mi puțin poporul. (N.N.)

mulți d-ni subinspector și gardi general. Intre cari unul din Dobrogea, d. B. Neagoe, șeful ocolului Căsimcea.

Comisiunea plecând la 25 August, s'a înapoiat la 4 Septembrie, după ce a vizitat mai multe păduri de munte, de deal și de câmpie, unde pretutindenea, după cum ni se scrie, a fost întâmpinată cu cea mai mare bună-voință de corpul forestier al Bucovinei. — Cu redactarea raportului s'au însărcinat cei trei inspec-tori. De sigur raportul se va da pu-blicității, ca să se vadă starea in-floritoare în care se află cultura pă-durilor în țara vecină.

După cât ni se spune, și după cât știm și noi, acolo se cheltuiesc până și 75% din venitul pădurilor, pen-tru întreținerea, exploatarea și res-taurarea lor, fiind câte un guard ge-neral până și la 3000 hectare pă-dure, pe când la noi nu se acordă de comisiile bugetare nici 10% din produs, fiind câte un gnard general pentru un județ întreg, plus miș-de afacert domeniiale cu cari șefii de ocoale sunt împovărați. — Iată expli-carea tendinței actualului ministru al Domeniilor, de a înmulți perso-nalul silvic și bugetul de cheltueli al împăduririi pomurilor și pădurilor deteriorate.

D. Piceag, silvicultorul strein, an-gajat cu contract pe trei ani, a fost salutat de silvicultorul de la Dorna ca *român*, din colonia perdută a «*Walacilor*» după șesurile Moraviei. Salutarea a fost subliniată de o a-dâncă și emoționată tăcere. Să spe-răm că această redeșteptare, împreun-ată cu sentimentul datoriei vor face din d. Piceag omul experienței ce ne lipsește. — Am dori ca d. Pi-ceag să viziteze și pădurile Dobrogei.

Poate va fi mai norocos în desle-garea problemelor: sistemul de es-ploatarea pădurilor dobrogene, de conservarea și împădurirea perime-trelor comunale, adevărate noduri gordiene, ce nici nu s'au creștat până acum, de 15 ani de zile.

Iată principalele proiecte de legi, pe cari, guvernul le va prezenta cor-purilor legiuitoare în viitoarea sesiune:

Pentru ministerul de interne: pro-iectele de legi comunala rurală, co-munală electorală, legea polițiilor, a sergenților de orașe, a pensiunilor funcționarilor comunali și județeni;

Pentru ministerul domeniilor: pro-iectele de legi pentru reorganizarea ministerului, a minelor, a burselor și-a camerelor de comerț;

Pentru ministerul de război: pro-iectele de legi pentru reformarea ju-știției militare, a serviciului de stat major, și pentru administrarea tăbă-căriei militare de la Bacău;

Pentru ministerul cultelor: proie-ctele de legi ale învățământului se-cundar și-a învățământului superior;

Pentru ministerul justiției: proie-

tele de legi pentru espropriert și pentru reorganizarea corpului por-tăreșilor;

Pentru ministerul lucrărilor pu-blice: proiectele de legi pentru în-curajarea construirii de căi ferate particulare, și pentru responsabili-tatea șefilor de șantiere față de lu-crătorii;

Pentru ministerul de finanțe: pro-iectul de lege pentru modificarea pa-tentelor și a licențelor

Tratatul pentru încheierea con-venției comerciale cu Aust.-Ungaria se dăca că vor fi reluate la sfârșitul lunii aceștia. — După cum se știe, tratativele urmate până-acuma n'au dat nici un rezultat.

Știri economice. — Timpul e foar-te frumos în Constanța. Visitatorii re-mași până în acest timp n'au ni-mic de regretat. Ei petrec de mi-nune de bine în preumblările după malurile Mării liniștite și albastre. Escursiunile la vânătoare, mai cu seamă în împrejurimile bogatei fer-me a d-lui Pariano de la Hasancea, se repetă mai la fie-care două trei zile. — Constanța va deveni în curând primul oraș de petrecere și pe tim-pul de toamnă.

În măsură ce orașul progresează, satele nu se lasă mai pe jos. — Cea ce mai nu se cunoștea în Dobrogea, — arăturile de toamnă — se încearcă acum mai prin toate satele, culti-vându-se grâu de toamnă. Și aci tot d-l Pariano a premers cu exemplul, ca și în introducerea de mașini de tri-erat și altele.

Am văzut pe marginile Constan-ței lucrând plugul cu trei brăsdare. Pentru terenul nisipos al Dobrogei acest instrument se potrivește mi-nunat de bine. El lucrează, distruge buruiana și lăvește sămânța incom-parabil mai bine ca *tărnuțul* obi-ci-nuit în Dobrogea.

Indemnăm pe toți cultivatorii, cari au 8—10 boi, să încerce acest in-strument aratoriu, și suntem siguri că vor rămânea satisfăcuți de lu-crarea ce el face.

Strinsul și treieratul produselor este aproape terminat în toată Do-brogea. Recolta în general a fost bună, iar pe alocurea abundentă. Qualitatea însă este ceva mai slabă. Orzului este mai galben și nu atât de greu ca anul trecut; arnăutul este bun. Prețurile sunt însă foarte slabe, că numai cei siliți aduc pro-ductele la obor. — Aceasta e cauza că anul, trecut, pe acest timp veneau mii de caré în oborul Constanței, pe când acum abia vin în fie-care zi câte-va decimi, iar nu strămăta-re oborului, după cum vom do-vedi altă dată adversarilor noștrii de la foaia locală.

Apropos de obor. Toată lumea de

afară se plânge contra negustorilor, pentru diferite șicane ce li se fac la cumpărarea produselor, ba la rasul banșelor, ba la neprimirea produc-telor după tocmăala lor. De altmîn-trenea, aceste miserii sunt obicinuite când produsele n'au preț. — Credem a ști că Administrația comunală va lua în curând energice măsuri pen-tru restabilirea raporturilor dintre cumpărători și vândători. Până atunci rugăm pe onor. poliție să aibă ochi vigilenți asupra acelor magazineri la-comi, cari voesc, — și o fac, când nu și găsește stăpânit — a rade banșa la un deget de asupra ferului. — Nimenea dintre neguțetori nu are voie a rade singur banșa, ci numai vândătorul.

De asemenea lucruri, populara Ga-zetă nu voiesce a se ocupa. Ea are misiuni mai înalte, mai depărtate — umbilă să stărpească lapinii Austra-liei. Succes bun!

Edditate — Plantațiunile Constan-ței în general sunt de o frumusețe neîntrecută. Cele 20 hectare sămânate din sămânță direct, la marginea de nord a orașului, sunt acoperite de verdeț. Nu mai departe ca anul vii-tor arbuștii vor avea o înălțime de cel puțin 2 metri, fiind deși de ne-străbătuți. Deschidându-se prin mij-locul parcului o alee, care se va pre-lungi în spre fabricile de tăbăcărie în măsura împăduririi ce se va face, vom avea un parc pe care nu-l are nici unul din orașele României.

Plantațiile din prejur, împreună cu viile și bulevardul ce e în perspectivă a se mai face în lungul malului Di-visiei, până la parcul de Vest, — în-prenă și cu planul de aliniere, ni-velare și înfrumusețare și cu adu-cerea apei în oraș, ce sperăm să se poată face în curând, vor face din Constanța un adevărat oraș occiden-tal, spre gloria coloniei latine din estrenul Orient.

Atragem atențiunea onor. poliții a-supra cărușășilor ce mână prea re-pede, chiar pe unde țeste aglomerație de lume. Mai atalta-eri unul din că-rușăși a doborât la pământ o femeie cu copilul în brațe. Agibii pacienți sunt în cura Spitalului.

În Tulcea s'a ales ca consilier, ju-dețeni la plasa Babadag d-nii Hagii Petroff și Budelac II.

În Măcin au murit de holeră spite-rii, femeia și asistentul de farmacie, dice «*Deșteptarea Dobrogei*».

Ziarul *Publicașionul militar* dăca că în anul viitor se va despărți în două regimentul No. 33 de infanterie din Dobrogea, purtând No. 33 și 34. Prin urmarea unul va avea reședința în Constanța.

Asemenea că escadroanele terito-riale de călărași din Dobrogea vor fi transformate în escadroane semi-per-manente.

Pentru d-l ministru de justiție. — În a-restul local sunt o sumă de prezenți cari așteaptă să fie transferați și jude-

cați de onor. Curte de Galați, ca cur-te cu juri. Onor. Curte sorocește ziua, martorii se prezintă iar pre-venții niciari, fiind-că nu e permisă transferarea lor din cauza barierilor choierice. Procesul, firesce, se soro-cește pentru altă zi, când e probabil să se repete același lucru, și areștații stau nejudecați. Pot fi casuri unde condamnații să li se dăa o pedep-să mai ușoară de cât areștul preven-tiv ce fac, sau să fie chiar achitați.

Semnalăm cazul d-lui ministru al Justiției, rugându-l să ia o hotărâre în astă privință. — În Constanța n'a fost și nu este nici un cas de choleră.

Administrația este pe urmele unei bande de tâlhari turci. S'a prins unul dintr'ei în comuna Sarighiol din plasa Mangalia. Subprefectul respectiv, d-l Miculescu a porait în urma tovare-șilor acestuia. Să speră că cel mult în două trei zile banda va fi adusă în Constanța.

Curtea de Casație din Buda-Pesta a respins recursul d-lor Aurel C. Popo-vici și N. Roman, așa dar ei vor face încheisoarea prescrisă de jurații din Cluj.

Duminecă 19 curent pe la orele 2¹/₂ după amiază, tinerul bacalaureat al gimnasului de Brașov, Aurel Pop, fiul fostului subdirector și profesor, decedat d-r. Nicolae Pop, s'a arun-cat, la Gara de Nord din București, înaintea trenului ce venea din Buzeu, și în câte-va momente a rămas mort pe loc. El venise în București cu de-legații ardeleni la congresul de Buzeu, și remase aci spre a găsi ocupație ca să și poată urma studiile la facultate în București, dar fiind respins de pre-tutindenea, chiar și de unchiul său, milionarul Christescu, zice ziarul «*Adeverul*», a luat funesta hotărârea se sinucide.

În mână avea o scrisoare de urmă-torul cuprins:

*De aici zile n'am mâncat Cimic;
n'am voit să mor de foamă în țara
românească.*

Aurel Pop

Student Universitar.

Trist semn al timpului de patrio-tism și naționalism, de care se face atata paradă și fraseologie!

Marea conferință a tuturor națio-nalităților din Austro-Ungaria, Croați, Italiani, Dalmațieni, Ruteni, Slovaci, Cehi și Români, se va ține în Sibiu la 24 Octombrie st. n.

Cetim în «*Constituționalul*» de la 23 Septembrie:

D. P. P. Carp va face la începutul lunii Octombrie, o lungă inspecție în țară.

Prima inspecție va fi în Dobrogea.

D-l N. Popovici este numit director al școlii de finanțe.

Din cauza absenței din oraș a direc-torului nostru, d. P. Grigorescu, ziarul probabil nu apare Duminica viitoare.

D-l Cosma Bercaru este inca-satorul nostru pentru județ și o-raș. Rugăm pe d-nii abonați a-i încredința sumele ce ne dătoresc, în schimbul cuvenitelor chitanțe ce vor primi.

Onor. noștri abonați sunt ru-gați a achita abonamentele zia-rului, D. Grigoriu librar, de la care vor primi chitanța.

Abonamentele și anunțuri ce pot adresa atât la redacție cât și la librăria D. Grigoriu.

ANUNCIU

Avem onoare a aduce la cunoștința onorabilului public că am deschis în acest oraș pe Str. Mirocea cel Mare No. 1 (fostă farmacia d-lui Bönches), o **FABRICA DE RAHAT ȘI HALVA**

(Sucursala fabricii noastre din Galați)

în care fabricăm și vindem în angro și în detalii Rahaturi, Halvale, diferite Dulcețuri de munte, Bombone, Cafe tari, Prăjituri și diferite alte mărfuri de această branșă cu prețurile cele mai convenabile.

Mărfurile aceste le vindem garantând de calitatea lor bună.

Primim și comande de ori-ce cantitate, pe care le executăm prompt.

Avem multa speranță că onor. Public nu va lipsi ane da concursul d-lor.

Cu stimă
E. CRONDIRA & V. LIMBEROPULO

DORNA

SARU, JUDEȚUL SUCEAVA

ISVORUL „CARMEN-SYLVA“
APA MINERALA ALCALINA BICARBONATA

PROPRIETATEA DO. FIEBULEI POLYEU

Experiența seculară a demonstrat că nutrițioasă generală este favorabilă influențată prin cură alcalină. Afecțiunile constituționale a febrile stomacului, ale ficatului, ale rinichilor și ale căilor urinare, cedată repede, întrebunșind și alte ape alcaline.

Maladiile în contra cărora se recomandă apa de Șaru-Dorna: voral „Carmen-Sylva“, sunt Anemia cu consecințele ei, precum sunt: palpitațiile, lipsa de poftă de mâncare, slăbiciunea generală, înscunsa amenințarea, sezonul agitat, constipația și diferitele simptome nervoase: Chlorosa (palorea feței); Scrofulosa, Impaludismul (friguri toace chise cu spuma umflată); dntre leziunile de piele: Eczema, Psoriazul; Lichenul (măncărimea pielii), pete pe corp și pe obraz; dntre leziunile constituționale: Poliagra, Guta (podagra), Rheumatismul. Ca raon stăruant se pot aduce în urma unor leziuni cronice în urma unui catar chronic al pulmonului (al pieptului) în urma unei carcerizării. E foarte activă în contra malocelor hepatice (ale ficatului) și nefretice (ale rinichilor).

Dosa: Pentru adulți la dejun și la prânz câte o jumătate din butelie cu apă fără vin.
Deposit la D-nu O. SEITAN, Constanța

NAȚIONALĂ
Societate generală de asigurare în București
Capital Social 2,000,000 lei.
Fonduri de rezervă 4,000,000 lei

Asigură contra incendiului, contra grindinei, precum și în ramura „vieții“ în toate combinațiile uzitate.

Reprezentant principal pentru județul Constanța:

D-l NICOLAE MASTERO.

Agenția pe Strada Găref No. 13, vis-à-vis de grădina 23 Noembre.

Fabulosă de efin

M'am decis de aci înainte
Ca să vîndă încălțăminte
Cu prețuri foarte moderați
Ca să fiți D-lor și Dómnelor căștigați.

II.

De comanda de Poștiț
În douăzeci ore le aveți
Iar și gata de vroiti
La minută le găsiți.

III

De Domni, Dómnne, Domnișóre
De șevroși sau vr'o culóre
Pentru sezonul de băi
Le găsiți numai la noi

IV

De vroiti să comandați
Vă rog ocol nu'mi dați
Căci sunt un bun român
Cum a fost Tatăl Strabun.

V

De vroiti să mă aflați
Strada Traiană apucați
Căci vă es eu înainte
Și vă fac un Compliment.

D. MĂSORA
La „Cisma Modernă“.

Lă bazarul român

O cantitate mare de mărfuri de Galanterie, Manufactură, încălțăminte și alte specii de mărfuri, vind cu prețuri cele mai moderate după concurența pieței.

Face apel la toți prietini atât din oraș cât și din județe a mă încuraja cu cumpărările D-lor.

G. Șerbănescu.

Anunțiu

Cereți numai adevărata apă minerală din originala surșă:

Borvis de Borszek

care este superioară tuturor apelor minerale, și vă feriți de alte ape vătămatoare sănătăței.

Depozitarul general pentru județul Brăila și Dobrușa este numai

D-l C. Molândac

Strada Regală No. 89 și 91 bis în

— BRĂILA —

Piața Independenței

AVIS

Piața Independenței

La Magazinul de Haine Gata

MAURICE HORNȘTEIN

Se află un bogat asortiment de Haine Gata pentru primă-vară și anume: 200 pardesiuri diferite desemnuri din stofele cele mai fine — 2,000 costume, haine complete diferite desemnuri pentru bărbați și copii. — 3,000 perechi pantaloni diferite desemnuri de fantazie. Un mare asortiment de haine de dame, pardesiuri de chcyiot cu pelerine, jachete după ultimul jurnal. — Pelerine lucrate în dandele și groje toate după ultimul jurnal. — Fînd-că au adus o cantitate foarte mare de meră, m'am decis a vinde cu prețuri foarte efine. — Rog pe toți clienți a mă onora cu vizitele D-lor.

Magazin de coloniale, băuturi spirituoase și diferite articole de ferărie.

G. D. BALAN

— Strada Carol. — Constanța. —

+38—Piața Independenței—38+

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA
„Universală“

+38—Piața Independenței—38+

Librăria

Este asortată cu tot ce se atinge de articole de librărie; precum:

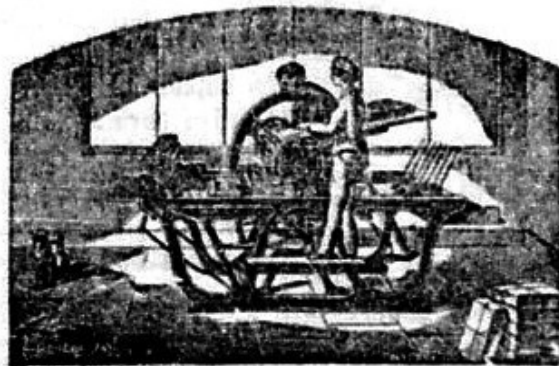
Papeterie bogat montată cărți școlastice, de științe și diferite romane în limba Română și Francesă

Articole de pielărie, albume de fotografii și poezii, port-moneuri, port-tabacuri port-notise etc. etc.

Colecțiune de diferite tablouri, cornise pentru fotografii.

Jucării de copii și păpuși.

Parfumerie și săpunuri, Note pentru piano din țară și strălăitate.

Gr. M. GRIGORIU
CONSTANȚA

Tipografia

Posedând o mașină din cele mai perfecționate sistem „Marrioni“ și fiind asortată cu diferite litere și tăietura cea mai modernă poate efectua ori ce lucrare precum:

Cărți, Ziare, Afize, Registre, Adrese, Circulări, etichete, Cărți de vizită de logodnă, bilete de nuntă, și de înmormântare.

Deposit de tot felul de imprimări și registre necesare D-lor Perceptorii, Onor. Primării și Epitropiei de Biserică.

LEGATORIE DE CĂRȚI

Efectuarea prompte și prețurile cât se poate de moderate.

Girant Responsabil Ion Lupescu.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman“ Constanța